

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega mesca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.,
po pošti prejeman
1 gl. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Vsakemu svoje! Izdajatelju „Mira“.

Leto VII.

V Celovcu 10. aprila 1888.

Št. 7.

Koroški Slovenci in njih zastopniki.

Dne 4. marca t. l. so osnovali v Kotmarivesi blizu Celovca podružnico sv. Cirila in Metoda. Vdeleževalo se je zborovanja tamošnjih posestnikov tako veliko število, da bi se tega ne bili nikoli nadjali. Podružnica je po poročilu „Celovčanke“ tudi že potrjena. Družbenikov se je oglasilo iz Kotmarevsi in okolice že več kot sto. To je jasen dokaz, kaj da misli prosto ljudstvo o sedanji šoli. Ravno tedaj, ko je večina posestnikov v Kotmarivesi sedanjo nemško-brezversko šolo tako očitno obsodila, je peščica Kotmirčanov, — tamošnji okrajni šolski svet — napravil prošnjo do državnega zbora, naj se v šoli še nadalje nemškutari v brezverskem smislu. Tako poročajo nemški listi. Pred seboj imamo tudi iz Kotmarevsi prošnjo za versko narodno šolo, katero je podpisalo 82 posestnikov in rokodelcev iz kotmirske fare, med njimi 5 občinskih odbornikov in 1 šolski svetovalec.

To so pač čudne razmere. Kar želi ljudstvo, temu nasprotujejo oni, ktere je ljudstvo postavilo kot zastopnike v šoli. Poznamo še več slovenskih občin, kjer so župani in svetovalci podpisali prošnjo, naj ostane v šolah vse pri starem, ljudstvo v ravno tistih občinah je pa z veseljem podpisalo prošnje za versko in slovensko šolo. Poznamo tudi občine, kjer prosi in jemlje krajni šolski svet podpore od nemškega „šulferajna“, ljudstvo je pa ravno tam ustanovilo podružnice sv. Cirila in Metoda, ki štejejo tam obilno udov. Ravno tako je z našimi zastopniki v deželnem in državnem zboru. Med tem, ko so slovenski kmeti vseskoz nezadovoljni s sedanjjo šolo, delajo njih poslanci na vse kriplje za nemško-brezversko šolo.

Slovenci! Koroški poslanci v deželnem in državnem zboru se opirajo na želje in prošnje vaših zastopnikov, ktere volite v občinski odbor in šolski svet. Ti pa govorijo in izražajo svoje želje v vašem imenu. Kar oni pravijo, to največ velja. Volite torej v prihodnje v občinske odbore in krajne šolske sovete može, ki imajo srce za vas, ki poznajo vaše potrebe in vejo, kje vas čevelj žuli. Pustite pri miru tiste, ki se najrajši pajdašijo le z „gospodo“ in vas poznajo le tedaj, kedar jim je treba na konja pomoči. Vaša sreča je v vaših rokah. Ravno tako imenitne so volitve, v kateri si izvolite svoje poslance v deželni in državni zbor. V ustavni državi, kakor je zdaj naša Avstrija, ima ljudstvo pravico, si samo postave snovati, si samo dače in vojake nalagati. Vse to opravlja ljudstvo

po svojih poslancih, ki si jih voli. Če že tožimo zaradi slabih postav ali velikih davkov in vojaških naprav, pomagajmo si ob volitvah: volimo si take poslance, ki bodo po naši volji, po našem sreču, ki bodo govorili in sklepali, za nas in za naše koristi, a ne proti nam in naši koristi.

Volitev poslancev ni malo opravilo; volitev je imenitno državljansko opravilo, volitev je postavodaja v veliki meri. Ne da bi ljudstvo ob volitvah že veljavne postave dajalo, ampak ob volitvah daje ljudstvo postavam podlago. Kake si ljudstvo poslance voli, take dobi postave. So poslanci pošteni, miro- in svobodoljubni, pravični može, tedaj bodo tudi postave podlage miru, svobodi, pravici; so li pa poslanci slavohlepni kričači brez pravičnosti in svobode, gorjé Vam volilcem; prekanoli Vas bodo, cerkveni in svetovni red, varnost in blagostanje bodo bolj spodkopavali kakor podpirali.

Kmalu bode spet treba voliti v deželni zbor poslanca za Velikovski volilni okraj. Po vsem Slovenskem Podjurski Slovenci dobro slovijo, da so pošiljali v deželni zbor edini izmed koroških Slovencev poslance, ki so neustrašeno zagovarjali pravice slovenskih kmečkih volilcev. Slovenci v Velikovškem volilnem okraju! ne pozabite da ima vaš poslanec govoriti za vas vse; da ima v deželnem zboru izražati vaše in ne samo svoje želje. Kedar bote poklicani na volilno bojišče, izvolite tedaj za poslanca moža, ki vas in vaše želje pozna, ki je pripravljen moško zagovarjati vaše pravice in neustrašen delati po geslu: „Vse za vero, dom in cesarja.“

Beseda našim kmetom.

(Zapisal Ivan Gabršek.)

Od Savinje.

Društveno življenje je po slovenskih pokrajinah že mnogo in dobrodejno uplivalo na razvitek in omiko našega ljudstva; po različnih straneh se kaže ta razvitek in javnem življenju. Modro je bilo in je, da se snujejo društva, ktera podučujejo o kmetijstvu, telovadbi, o petju, da se ustanovljajo čitalnice, šolska društva in družbe, ki nam izdajajo koristne knjige — to so stebri, na koje se nam je v našem prav žalostnem položaju krepko naslanjati. Dolžnost nam je kar moč skrbeti, da nobeno pošteno društvo ne peša, ktero pospešuje in probuja narodno zavest in brani sveto našo stvar nasprotnika!

Oglejmo si naša društva, politična ali nepolitična, s tem ali onim namenom. Kaj je mo-

gočni živelj v vsakem društvu? Kaj mu daje čilost, čvrsto podlago in vez? — Govor! Društva, ki imajo dobre govornike, napredujejo, živahno gibanje daje jim obilno moč. Zatorej: Govornikov nam je vse povsodi prav neobhodno potreba.

Prvi, ki bodo temu morda ugovarjali, to so — naši kmetje, češ, kaj pa nam treba govoriti, saj znajo drugi.

Ali ravno kmetu namenjena je naša beseda. V priprostem stanu štejejo premalo govornikov! Naše današnje naprave imajo prosto besedo, prost govor v podlago, tako državne zbornice, deželni zbori, okrajni, občinski, šolski in drugi zasebni zastopi. Društvena in zborovalna postava ne dá se misliti brez pravice prostega govora. Kdor hoče na tem polju žéti uspehe, za tega je važen govorniški dar. Mi vsi radi občudujemo govore slavnih državnikov; mogočno in pretresljivo uplivajo na nas pridige spretnih duhovnih govornikov in kako večkrat navdušujejo govori vnetih ljudskih govornikov!

Tovarnar (fabrikant) uči se ob svojem popotovanju in v svetovnem prometu rabiti gladko besedo in celo uradnik, ki je navadno za mizo, ni brez govorniške spretnosti.

Le kmet, obdelovatelj poljá, ta je tako pičlo kedaj govornik, in vendar je on steber naše poljedelne države. Odtod pač izvira, da je najštevilnejši stan države v državnem in deželnem zboru najredkeje ali celo nič zastopan; kajti malokteri pripadniki tega stanu se je, prišedši v kak večji zastop, uspel do izvrševanja boljših ulog; in ker združitev tega stanu v lastno stranko ni bila možna, moral se je pač vsak pridružiti temu ali onemu oddelku in je tako rekoč služil bolj drugim, pa ne koristim svojega stanú.

Zato je po našem mnenju opomin: „Kmetje učite se govoriti“, opravičen, če prav na prvi mah nekako čuden.

Brati, pisati, računati priučí se človek v šoli, mlatiti na podu, kuhati v kuhinji, kje pa se je učiti govorov? Izvestno tam, kjer se govori, po društvih, čitalnicah itd.

Poiščíte torej pogostoma takih prilik, ne ogibajte se jih, kakor ste to dosihmal radi storili, urite se pridno v prostem govoru, v pravilni rabi drage slovenske besede!

Vsled pogostih vaj bode si marsikteri pridobil zadostne spretnosti in od njega učili se bodo drugi. Kmalo se bode v družbi, pa tudi v raznoterih javnih zastopih, kjer ima kmet besedo, poznal upljiv; zastopanje javnih koristi bo zanimivejše.

V občinskih zbornicah bodo razprave dobile prijetnejše lice, imele pa bodo tudi več hasni, nego je to bilo dosehmal; več zavednosti, več uspeha!

Zborniški red se zdaj malokje po kmečkih zastopih pozná; razprave se vsled brezpotrebnege govoričenja raztezajo v neskončnost, vsi skoraj naenkrat govore in slednjič je sklep vendar-le — nejasen!

Kdor je prestar, da bi se vadil, naj strogo primora svoje otroke, da materni jezik pravilno in različno izgovarjajo. Brezskrbnost, popustljivost ni nikjer tako kaznjiva, kakor tu. V poznejših letih pa bode to, česar so se priučili in privadili, brez dvombe hodilo v blagor.

Slednjič pa kmetje in njih potomci ne bodo tako z lahka šli na limanice nekeje vrsti blebetačev,

ako bode kmet sam vedel, kolike vrednosti so govori mnogoštevilnih ali puhlih besedi!

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Premil. g. vladika Strossmayer) je na čestitko, katero mu je poslala družba sv. Mohorja ob priložnosti njegove zlate meše poslal predsedniku Mohorjeve družbe mil. g. stolnemu proštu Müllerju pismo v hrvaškem jeziku, ki se v prestavi tako-le glasi:

Mnogo spoštovani in predragi moj prijatelj!

Hvala lepa za čestitko v imenu slavne in narodu našemu jako koristne družbe sv. Mohora. Bog naj blagoslovi to krasno družbo in jo z vso svojo srečo preobilno obdari, kakor ona to v polnej meri zaslužuje. Bog naj blagoslovi tudi slavno predsedništvo in vse ude te družbe, ktera ide za tem, da ves naš dobri slovenski narod vplemeni, povzdigne, posveti in mu ona pota in cilje pokaže, kateri k pravej svobodi, omiki, ter boljše budočnosti in slavi vodijo. Mi Srbi in Hrvati imamo slavne naše Slovence kakor rojene naše brate in jih iskreno ljubimo, ker jako dobro znamo, da nam obema v bratskej ljubezni, slogi in edinosti edina zaloga boljše sreči in boljše budočnosti leži. V to ime še enkrat hvala in slava Vam na veke.

Djakovo 23. marca 1888.

Josip Juraj Strossmayer,
biskup.

Zlata meša se je obhajala prav slovesno. Pri slavnostni gostiji je bilo tudi več gospodov iz Ljubljane, izmed katerih sta govorila dr. Tavčar in Ivan Hribar. Napitnica dr. Tavčarja je bila res izborna lepa in je Hrvate zelo navdušila. Svoje plemenito srce je slavni škof pokazal spet pri tej priložnosti. Podaril je 20.000 gld., da se napravi visoka zdravniška šola v Zagrebu, za galerijo slik (zbirko lepih malanih podob) v Zagrebu 10.000 gld., za deško semenišče v Djakovem 14.000 gld., za Matico hrvatsko 1000 gld. in družbi sv. Jeronima 1000 gld. Na mnogaja leta!

Iz Celovca. (Cesar Viljem in — škof Strossmayer.) V Celoveu pri „Sandwirthu“ so naši prenapeti Nemei peli žalostinke za rajnim cesarjem Viljemom. Cele tedne so bobnali in vabili na ta shod, po oglih so nabili plakate, in pri slavnosti je govoril celó nek c. kr. gimn. profesor. Vsega tega jim nihče ni zabranil. In kaj je bil cesar Viljem za nas Avstrijance, to povejo letnice 1864 in 1866 in mnogi ranjeni vojaki iz l. 1866, ki še zdaj po bergljah okoli hodijo, udove in otroci, ki jokajo za svojimi redniki, ki so jih takrat zgubili. — Poglejmo pa družega moža, slavnega škofa Djakovarskega J. J. Strossmayerja! On je zvest avstrijski domoljub ter se ravna po starem geslu „vse za vero, dom, cesarja!“ Storil je v občni blagor veliko dobrega in imenitnega, kakor pred njim še nobeden hrvaški škof. Vsa dežela je polna njegove hvale. Zdaj je obhajal svojo zlato mešo, in kaj se zgodi? Tacega moža častiti, to prenapetim Nemcem in Madjarom ni po volji, ker je mož prevelik prijatelj Slovanom! Kdor Strossmayerja časti in mu k zlati meši srečo želi, pravijo, da ni dober Avstrijanec, da je puntar in pan-

slavist, da ni prijatelj cesarja! Strossmayer je z dušo in telesom Hrvat, in Hrvati so cesarja branili v najhujših časih. Tak mož pa zasluži vso čast in slavo. Oni pa, ki gledajo čez meje Avstrijske ter jim je pruski kralj več, kakor zvest Avstrijski domoljub, imajo dvojno različno mero — eno za se, čisto drugo pa za Slovence.

Iz Celovca. (Podoba Andreja Einspielerja.) Pred sabo imamo od g. J. Vilímeka v Pragi krasno risano in natisnjeno podobo pokojnega voditelja koroških Slovencev, s katero nas je gospod risar popolnoma presenetil in smo mu prav iz srca hvaležni, da se je potrudil, nam našega nepozabljivega prvaka tako živo vpodobiti. — Podoba je 40 ctm. široka in 50 ctm. visoka; iz prijaznosti do gospoda založnika prevzel jo je v razprodavanje g. Vekoslav Legat, poslovodja tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu, pri katerem se ista dobiva za nizko ceno 55 kr. Nadejamo se, da si jo bode brez pomisleka omislil vsak koroški rodoljub.

Iz Celovca. (Nova postava o zavarovanju tovarniških delavcev.) Skoraj vsaki dan se bere v časnikih o nesrečah, ki zadenejo delavce v tovarnah (fabrikah), fužinah, rudokopih itd. Do zdaj takemu siromaku, če mu je mašina roko strla ali nogo zmečkala, ni kazalo drugega, ko prijeti za beraško palico in hoditi od praga do praga, da si izprosi vsakdanji kruh. Zato je bila pač potrebna postava, ki je stopila dne 1. aprila t. l. v veljavo. Po tej postavi se bo naredila v vsaki deželi posebna zavarovalnica proti nesrečam. Veljavna bo za delavce v tovarnah, rudokopih, na parnikih, pri tovarnah za smodnik in za zidarje. Pri teh se namreč zgodi največ nesreč. Fabrikanti in delavci bodo nekaj uplačevali, da se nabere založnica, in sicer plača od vsacega goldinarja, ki pride v kaso, tovarnar 90 kr., delavec pa 10 kr. Res, da si bo tovarnar ta denar pri plači delavcev utrgal in jim odslej menj dajal, vendar pa bodo imeli delavci mirno zavest, da so vsaj za silo do smrti preskrbljeni, če jih zadene kaka nesreča. Če se delavec tako ponesreči, da ni za nobeno delo več, dobival bo do smrti po 60% svoje prejšnje plače, to je, če je imel prej 1 gl. na dan, bo dobival potlej po 60 kr. pokojnine na dan. Tak človek, ki ni nič dobrega vajen, že živi za 60 kr. na dan, da mu ni treba beračiti. Če more pa še nekoliko delati, dobil bo nekaj menj. Tudi učenci, ki še niso dobivali plače, dobijo nekaj malega. Za te mora fabrikant v kaso plačevati. Če stroj delavca ubije, dobi njegova udova po 20 kr. od goldinarja, t. j. če je imel on en goldinar na dan, dobi ona po 20 kr. na dan do smrti, če se več ne omoži; ako se pa omoži, dobi pokojnino za tri leta izplačano, potem pa nič več. Tudi udovec dobi za ženo 20 kr. od goldinarja, če je ona v tovarno hodila in če si sam nič zaslužiti ne more. Ravno toliko dobijo stariši in tudi dedej in babica, če jih je delavec že prej preživel in so z njim zgubili svojega rednika. Tudi otroci dobijo po 20 kr., nezakonski pa le po 10 kr. od goldinarja. Te pokojnine se imenujejo rente. Vse rente ne smejo presegati 50 kr. od goldinarja. Če je tedaj ponesrečeni delavec zapustil stariše in otroke in stare stariše, ki so vsi od njega živeli, vendar vsi skupaj ne dobijo več rente, kakor k večem 50 kr. od vsa-

cega goldinarja, ki bi ga bil on zaslužil, ako bi še živel. Vsako tako deželno zavarovalnico vodi in vlada poseben odbor, in sicer imenuje vlada tretjino vseh odbornikov, drugo tretjino izvolijo delavci, tretjo pa tovarnarji.

Iz Celovške okolice. (Za koritnjak!) Slovenci v naših krajih so od nekaj kuhali „kambo“ ali „koritnjak“ (po nemško „Steinbier“). Nihče jim tega ni branil ali jim nakladal davek. Kuhal ga je vsak kmet za domačo potrebo, za družino, in kdor ga sam ni kuhal, ga je od soseda kupil kak sodček. Tako so imeli delavci na polju zdravo pijačo in niso pili smrdljivega žganja. Na enkrat pa je gosposka davek naložila na koritnjak, in to je bil smrtni udarec za to nedolžno pijačo. Kmetje nimajo radi opraviti s finančnimi stražniki, tiščal jih je tudi davek, in zato so kuhanje koritnjaka rajši čisto opustili. Zdaj se kuha le še v Otočah. V veljavo pa je od tistega časa prišlo špiritovo žganje, ki ga morajo delavci vsak dan imeti, pri tem pa opešajo in se ga tako navadijo, da niso čez nekaj let za nobeno rabo več. Postajajo po žganjarjih, nadlegujejo ljudi za milodare, nazadnje pa je njih konec v bolnišnici ali pa norišnici, če ne celó v — ječi. To je zdaj celó že gosposka spoznala, da ne pojde tako naprej. Veseli nas, da se je deželni odbor obrnil s prošnjo na državni zbor in na vlado, naj koritnjak zopet davka oprosti. To bi bilo res dobro in potrebno, kajti le tako je mogoče žganjarski kugi priti v okom. Poljski delavci morajo po leti kako pijačo imeti; mošta je pri nas premalo, torej nam dajte koritnjak, da nam žganje ves zarod ne pokvari!

Od Vrbskega jezera. (Moder ukaz deželne vlade.) Na Koroškem se popije veliko preveč žganja. Najbolj žalostno je pa to, da se ta strupena pijača daje še mladini. Na ples in take veselice v gostilnicah pustijo se tudi otroci — šolarji. Z doraslimi pijejo tam žganje, in da pri pijanih ljudeh nič lepega ne vidijo in slišijo, si vsak lahko misli. V nekterih krajih, posebno med Nemci, kjer sejejo dosti lanu, zbirajo se posli od več kmetov, kedar se lan tere, in po končanem delu se pleše in žganje pije. Pridejo pa tudi otroci in vidijo vse nerodnosti. Tudi kedar mrliča stražijo, pijejo žganje celo noč. Iz učiteljskih poročil je deželna vlada vse to izvedela in izdala je zdaj ojstro prepoved, da otroci ne smejo na plesišča, in krčmarju se sme ples le dovoliti, ako otrok ne pusti blizo; ako pripušča otroke k takim veselicam, naj se kaznuje. Tudi naj okrajni glavarji in župani pazijo, da otroci ne bojo pohajali takih krajev in shodov, kjer se žganje pije. Ta ukaz deželne vlade nas zelo veseli, da bi se le povsod strogo po njem ravnali! Glejmo, da se mladina prezgodaj ne razvadi in pokvari, saj je mladina up boljše bodočnosti! Saj vemo, kako hudo sodbo je naš Zveličar nad tistim izrekel, ki mladini daje pohujšanje!

Iz Borovelj. (Za puškarstvo.) Čeravno naš poslanec Ghon ni prijatelj slovenskemu jeziku in se poteguje za ponemčevanje, kar nam nikakor ni prav, vendar ga moramo pohvaliti, kjer zasluži. V državnem zboru se je živo potegoval za naše puškarstvo. Rekel je, naj vlada pusti puške preskušati, da bojo med svetom bolj veljavne, naj toda ne pobira previsoko takso za preskušanje, ker je veliko pušk, ki se prodajajo po 4 do 7 gl. Od

takih pušk pač ni mogoče plačati visoke takse. Rekel je nadalje, da bi Borovci šestkrat več pušk lahko izdelali, ko bi imeli stroje (mašine). Koroška dežela je pa prerевна, da bi Borovcem stroje priskrbela. Tudi Borovci sami tega ne zmorejo, zato naj vlada pomaga. Bog daj, da bi vlada ta klic uslišala!

Iz Gorja. (Beljaški list se že zopet laže.) Gosp. J. V. je v „Miru“ dokazal, da se je preklicana beljaška „Deutsche allgem. Zeitung“ v petih vrstah petkrat zlagala; v „Miru“ 10. marca sem tej „Urši“ tudi devet laži dokazal. Zato bi pameten človek pričakoval, da bodo g. Foresti e tutti quanti previdnejše se obnašali in ne več tiskali lažnjivih dopisov. Vendar v listu dne 15. marca kaže, da ni upati poboljšanja. Pod naslovom „Zwei slovenische Pfarrer in Verlegenheit“ pravi: „Wie man uns aus Thörl-Maglern mittheilt, befinden sich die sattsam bekannten Hetzpfarrer Lutman und Widowicz in ungeheuerer Verlegenheit. Die beiden Herren fahnden nach geeigneten Räumen zur Abhaltung eines Tabors. Mehrere Gastwirthe, mit denen sie sich bisher deshalb in das Einvernehmen setzten, wiesen das Ansinnen der geistlichen Hetzer rundweg ab, da sie ihre Locale zu solchen Hetzereien gegen die Deutschen nicht abtreten. Wacker!“ Da se „Urša“ zopet laže, naj vsakdo iz tega-le spozna. 1. Laž je, da hočemo „tabor“ napraviti; ker hočemo samo občni zbor podružnice sv. Cirila in Metoda obhajati, ktereга se samo udje udeležijo. 2. Laž je, da je g. Vidovic ktereга krčmarja o tej zadevi vprašal, ker to sem samo jaz storil. 3. Laž je, da sem z več „mehrere“ krčmarji o tem govoril, ker sem samo v dveh gostilnicah prostor ogledal. 4. Laž je, da mi jih je več prostore odreklo, ker ni eden ni tega storil, temveč oba sta to rada obljubila. Zato je 5. laž, da sem v silni zadregi. V zadregi sta bila samo ona dva, ki sta hotela krčmarico vsekako pregovoriti in prisiliti, da bi nam prostore odrekla, a sta jih po nosu dobila, da sta se zmuznila podobno obliteму kužetu. To je „wacker“. Za zdaj imeni zamolčim. In zdaj g. urednik „Urše beljaške“, dokažite, da sem eno samo laž napisal, in plačam Vam za vsako 100 gld. Potem si lahko suknujo kupite, da Vam ne bo treba več obleko plačevati s prisiljeno naročnino na Vaš lažnjiv list, anticipirano za prihodnja leta, o katerih pa ne veste, ali bo „Urša“ še jezik imela. Sram Vas bodi, da toliko laži tiskate, in ste vendar še tako predrzni, nas „Hetzpfarrer“ imenovati! Zakaj ne tožite g. J. V., ki je Vaš list javno „beljaškega lažnjivca“ imenoval? Ali nimate korajže? Že vemo, zakaj? Zato še enkrat: sram Vas bodi! In zdaj ostanite mi zdravi in postanite samo resnicoljubni. Saj je že skrajni čas.

Matej Lutman, župnik.

Iz Vetrinjske fare. (Verska šola in pauernpund.) V naši fari je podpisalo prošnjo za versko šolo razun g. fajmoštra in nekaj drugih oseb še 45 posestnikov, med njimi 38 samo iz Vetrinja. S tem smo pokazali prav pred očmi „pauernpuntarskih“ Seebacherja in Kirschnerja, da „pauernpund“ ni govoril v imenu kmetov, ko se je oglasil zoper Liechtensteinov šolski predlog, ki tirja versko šolo, ampak izpregovoril je le v imenu judov in liberalskih dohtarjev, katerim je nevera voda na njih mlin. Kjer ne gospoduje Gospod

Bog, tam gospodujejo oni; in če se bode po verskejši šoli spet bolj utrjevalo božje kraljestvo, pa bode ginjevala njih moč in strahovanje. To vedó; zato rogovilijo — kalini (gimpeljni) pa jim vse dajo na limance! V judovsko-liberalnih časnikih se je najprej ta šuntarija začela in od teh so se dali tudi modri možje pauernpunda podšuntati. Kdaj je še bil kmet zdrave pameti zoper versko šolo? Saj vidimo, da so le versko poučeni otroci tudi pokorni svojim starišem, le krščansko živeči posli tudi zvesti in skrbni služabniki svojim gospodarjem in da kmet le tedaj more izhajati, ako se vere drži, ne pa neverskega liberalizma, ki ga vleče v strasti, ubožstvo in pogubo. „Začetek modrosti je strah božji“; zato tirjamo versko in za Slovence slovensko šolo.

Iz Prevaljske okolice. (Kmetje pozor! volitve so pred durmi.) Bliža se čas občinskih volitev, pretekla je triletna doba našim liberalnim prvakom. Začeli so že po stari navadi okoli stikovati in se ljudem dobrikati. Vendar volilci, ne verjemite jim! Saj imajo pred volitvijo vselej sladke besede, po volitvi pa delajo vselej po svoji nezgruntani modrosti. To nas dolgoletna skušnja uči. Še nismo pozabili, ko so nam samovoljno hoteli občino razdreti. Pa ne samo to; zoper našo voljo so tudi nektere za domačine sprejeli, ki so zunaj našega cesarstva doma. Nam nič ne koristijo, naši otroci pa znajo po njih priti v škodo. Najbolj nas pa peče, da se kratijo naše narodne pravice. Šole nam hočejo popolnoma ponemčiti in otroke v brezverskem duhu izrežati. To pa vsak dobro ve, da poštenega očeta srce boli, če se mu otroci izneverijo. Našemu staremu odboru je krščanska vera deveta briga. Mi smo pa rojeni katoličani in hočemo tudi ostati. Ravno zoper katoliško šolo so se naši občinski očetje močno zaleтели. Mi vsi pa se podpisujemo za katoliško-narodno šolo. Zato nas je močno razjezilo, ko so naši modrijani prisili le za nemško in brezversko šolo. Možje volilci! zdaj je čas, da se potegnemo za sveto stvar. Glejmo, da pri občinskih volitvah zmagamo. To je pa le mogoče, če složno delamo. Možje, glejmo da nas ne prehitijo, varujmo se, da nam nasprotniki ne izvabijo po krivih potih kakega pooblastila. Vemo, da nam bojo razne stvari očitali in nas šuntali, pa nam je za tako divjo jago malo mar. Govorili smo že z nekterimi Strojanci in Št. Danjelci, ki so djali, da hočejo ojestro postopati, če se jim volitev postavno in ob pravem času ne razglasi. Glejmo tudi mi, da nas ne opeharijo, kakor pred tremi leti. Slišal sem može govoriti, da se bojo potegnili zato, da naj bo volitev o pravem času pri cerkvi naznanjena, kakor je bilo v prejšnjih časih. Občinski sluga dobiva od nas svojo plačo, zato pa tudi tirjamo, da nam streže po naši želji.

Iz Št. Vidskega okraja. (Proti divjim zakonom.) Vendar enkrat začel se je na Koroškem upor proti divjim zakonom, ki so se že hudo udomačili, in prav tej razvadi je pripisovati toliko število nezakonskih in navadno tudi beraških otrok, ki pridejo občinam v nadlogo. Začetek storili ste dve slovenski občini, Logaves in Strajaves. Zdaj se je pridružila nemška občina Pfannhof pri Št. Vidu. Kdor vzame divji zakon pod streho, naloži se mu globa od 5 do 10 gld. in ta kazen se tolikokrat ponovi, dokler se divji zakon ne raz-

veže ali drugam potegne. Ako živi pa gospodar sam v divjem zakonu, naloži se tudi njemu globa 10 gld. To naj bi posnemale vse druge občine; kajti tako življenje ni samo veliko pohujšanje za celo sosesko, ampak tudi občinam v veliko kvar in nadlogo. Iz takih otrok ne postane nič prida, ker nimajo prave, krščanske izreje; dostikrat pa zapusti mož svojo priležnico in jo prepusti z otroci v največi revščini. In kdo mora potem za take skrbeti? Občina!

Iz Dolnjega Dravbrega. (Posojilnica.) Za denar je huda, in pri najboljšem sosedu ga več ne dobiš, ker ga sam nima. V Celovško hranilnico imamo pa daleč, in to stane veliko denarja, prej da se kaj dobi. Zato si mislimo napraviti svojo lastno posojilnico. Naš priljubljeni, občespoštovani kaplan g. Rous si največ prizadevajo za to reč. Oni so rojen Čeh, pa so se naše besede že popolnoma navadili, in iz vsega obnašanja se vidi, da imajo kmete radi in da nam hočejo pomagati. Zato pa jih moramo tudi mi podpirati, da se ta potrebna posojilnica ustanovi. Prosimo še zvezo slovenskih posojilnic, naj nam pri tem pomaga!

Iz Metlike. (Naši učitelji in verska šola.) Teško pričakujem sleherne številke ljubega „Mira“, ki nam prinaša zmiraj toliko zanimivih novic od milih naših bratov na Koroškem. Pri nas na Belo-Kranjskem je jenjal sicer boj med Slovenci in sovražnimi nam nemškutarji, pa vstali so zopet novi sovražniki med nami, od katerih smo se najmanj nadjali. Nekteri učitelji našega okraja so se zbrali 2. marca na povabilo črnomeljskega učitelja-birta v njegovi krčmi, in pri kapljici sladkega vinca so štirje učitelji tako navdušeni postali, da so na predlog učitelja-birta se telegrafično izrekli v imenu večine belo-kranjskih učiteljev slovesno zoper versko šolo. Čuditi se moram našemu metliškem nadučitelju, da se je dal tako daleč zapeljati. Da črnomeljskemu učitelju-birtu verska šola ni po volji, se nobeden ne čudi, kdor njega pozna. Saj je še celó, ko je pred kratkim časom imel na ime svoje žene krčmo poleg farne cerkve, ob nedeljah in praznikih postavljaj mizo pred hišo, kjer so med službo Božjo „bogaboječi“ Črnomeljci posedali in popivali, ter tako vsem vernim farmanom dajali očitno pohujšanje. Gorje nam, ki moramo takim odgojiteljem izročevati svoje otroke, kajti spolnile se bodo besede našega Zveličarja: „Če slepec slepca vodi, oba padeta v jamo.“

Kaj dela politika.

Cesarjevič Rudolf je postavljen za vrhovnega oglednika vseh pešcev naše c. k. vojske. — Poročilo, da se na ruskih železnicah ne sme prevažati blago, ker morajo vsi vozovi biti pripravljani za vojake, ni bilo resnično. Promet je bil res nekaj časa ustavljen, pa le zavolj obilnega snega. Poljski listi že od nekdaj trosijo lažnjive vesti o Rusiji. Nasprotno vse kaže, da so razmere med Rusijo in Nemčijo zdaj prijaznejše, odkar je nastopil novi cesar, ki ravna po svoji glavi in ni slepo orodje v rokah kneza Bizmarka. Da bi pa cesar Friderik kaj dolgo živel, je malo upanja, saj še govoriti ne more in vse le s peresom ukazuje. — Grški kraljevič se bo poročil

s hčerjo cesarja Friderika. — Rumunski kralj je bil nedavno na Dunaju in v Berlinu. Mali kralji iščejo pač zaslonbe pri mogočnejših glavarjih. Rumunci pa nič ne marajo za svojega kralja, ker je Nemeec, in nasprotujejo tudi njegovi vladi. Nedavno so hoteli ulomiti v rumunsko zbornico, da bi razgrajali. Ko so jim to branili, so enega redarja ustrelili in jih več ranili. — Za bolgarskega kneza slabo kaže, če se Rusija z Nemčijo sprijazni. — Našemu finančnemu (denarnemu) ministru spet primanjkuje 21 milijonov. Bogati Judi jih bojo posodili, obresti bomo pa mi plačevali! Zahvalimo se za to Bizmarku, ki zmirom tuhta na vojsko in še nas sili, da se moramo oboroževati. Naši nemški listi mu pa še hvalo pojejo! Če bi pa prišlo do vojske, potem bomo še le debelo gledali; že zdaj se je govorilo, da bo vojni minister tirjal 35 milijonov za črno vojsko in 35 milijonov za posebne namene. Kedar se skličejo delegacije, bomo najbolje zvedeli, ali bo vojska, ali ne. Če bo vojni minister res toliko tirjal, potem ne kaže nič prida.

Gospodarske stvari.

Kakoršna setev, takošna žetev!

Kakoršna setev, takošna žetev! Resničen pregovor, kterega ne moremo našim kmetovalcem nikdar dosti živo v spomin klicati. Naj mi bode torej dovoljeno, zopet nekaj vrstic o tem pisati, ker ravno sedaj se zopet pripravlja kmetovalec na jaro setev, nadejoč se, da mu bogato obrodi zrnje.

Nikakor ne zadostuje, da kmetovalec dobro pognoji in obdela njivo in potem dobrotljivi naravi prepusti vse drugo; ne, on more še mnogo storiti, in to mora.

Pred vsem je treba za obilo žetev dobrega semena in pa semenske premenjave ob določenem času. To baje vedó naši kmetovalci žalibog še veliko premalo ceniti. Jaz pa ne menim množice vsejanega semena. Nasprotno! Saj pri nas kmetje dostikrat vsejejo še preveč semena, ktero ali ne skali vse, ali pa tako gosto zaraste njivo, da žito niti dobro rasti ne more. V mislih imam najbolj, ali je seme dobro ali ne. Naši kmetovalci si pripravijo seme sami, in sicer iz svojega pridelka, in kakšno je to, ve vsak sam. Naše domače žito je le toliko očiščeno, da so pleve od zrnja ločene, vsa druga nesnaga, kakor plevelna zrna ter mala, zlomljena, nedozorela zrna ostanejo pa še vedno v semenu. Da po takem semenu ni misliti na dober pridelek, mora vsak sprevideti, niti ni treba, da bi bil kmetovalec, kajti plevel da plevel, in majhna nedozorela zrna sicer kalijo, pa ne dajo nikdar lepih klasov z lepim zrnjem. Na vse to se nikdar ne misli; če je potem njiva polna plevela ali pa vsled slabega zrnja redko zarastena, vzrok je zemlja, slabo vreme itd., le kmetovalec sam ni nikdar kriv.

Ako bi vsak kmetovalec, naj ima veliko ali malo poljá, rabil le dobro seme, ktero ima kupiti od poštenih in zanesljivih semenskih pridelovalcev, potem bi gotovo ne tožil toliko o slabih letinah in zraven tega bi imel njive brez plevela in pridelek, kterega bi mogel po najvišji ceni prodati. Žalibog pa večina naših kmetovalcev ne gleda na žetev,

ampak le misli, kako bi mogli pri setvi par krajcarjev prihraniti. Od tod prihaja, da sejejo ceno in slabo seme ter se ne morejo odločiti, da bi nekoliko globoče segli v žep ter kupili boljšega in čistejšega semena.

V semenu niso skrite le osnovne oblike prihodnje rastline, ampak skrbna mati narava skrbela je tudi za primerno hrano, da mlade rastlinice, kedar pridejo na svet ne trpijo pomanjkanja. Če kaže seme vsled svoje zunanje oblike, da ni popolno, ali pa če je celo strto, potem ni v njem dovolj prve hrane mladi rastlinici. Iz vseh teh vzrokov naj bi kmetovalci vendar pričeli rabiti popolnoma čisto in vse enako ter popolnoma razvito seme, nikdar pa ne iz skoposti cenega in slabega semena, ker tu je napačno hraniti in ob enem neodpustna in kaznjiva malomarnost.

Nikdar ne moremo dovolj priporočati setve najboljšega in ob enem suhega semena. Zato je važno določiti semenovo kmetijsko vrednost, teža zrna in kaljivost.

Težo določimo zrnu s tehtanjem, n. pr. ako stehtamo 100 zrn; 100 zrn rži tehta $1\frac{1}{2}$ do 2 grame, 100 zrn pšenice pa $2\frac{1}{2}$ do 3 grame.

Kaljivost določimo s posebnimi pripravami. Vzamemo n. pr. 100 zrn, ktera denemo med vedno vlažen papir; kolikor več zrn okali, toliko boljše je seme.

Najbolje nam določijo semensko vrednost v ta namen ustanovljene kontrolne postaje. Žalibog da nobeden kmetovalec ne zahteva semena, ki je bilo na takem zavodu pregledano, in od tod prihaja slaba žetev in pa cele njive predenice, ktera uničuje tako zelo deteljo, da je po nekterih krajih niti več sejati ne morejo.

„Kmet.“

Za poduk in kratek čas.

Andrej Einspielerjeve zdravice.

(Dalje.)

Zdravica slovenskemu jeziku.

Visoko slovi nemški jezik; pa vselej ni bila taka. Cesar Karol V., ki je živel v 16. stoletju, je rekel: „Po latinsko govorim z Bogom, po špansko s svojimi svetovalci, po italijansko s svojimi prijatelji, po francosko z gospami, po nemško pa s svojimi konji.“ To ne pravim jaz, ampak cesar Karol V. Kako se vse spreobrne! Visoko in široko slovi nemški jezik! Ali ni torej mogoče, da bo enkrat tudi s slovenskim jezikom vsa druga, kakor je bila; nekaj so govorili slovensko le hlapci in dekle. Gospoda ga ni vzela med zobe. V šolah je bilo ostro prepovedano le besedico ziniti. Po kanclijah je bilo vse po latinsko in nemško. Na boljši se je sprevrglo: že tudi gospodje se ne sramujejo slovensko govoriti. V šolah in kanclijah je postavno dovoljen slovenski jezik. Sam cesar je pozdravljaval slovenske vojake z besedami: Dobro, prav dobro Slovenci! Slovenski jezik naj živi!

Slovanski jezik je star: prvi prebivalci pol Evrope so ga govorili, to nam pričajo imena mest, gor, rek, ki so lepo slovanske, čeravno tam že davno ni več Slovanov. Slovanski jezik je svet: v našem jeziku sta slovanska aposteljna Ciril in Metod že pred tisoč leti darovala daritev sv. meše:

v naš jezik sta prestavila sv. pismo, in vse mešne bukve. Naš jezik je bogat in lep: to spričujejo učeni gospodje, ki niso Slovani: Grim, Bopp. To pričajo premile slovanske pesmi, ki se zdaj razlegajo — pričajo slovanske slovnice, ki nam jih sestavljajo učeni jezikoslovci, postavim Miklošič itd. Naš jezik je najbolj razširjen: Nemcev vseh skup je okoli 50 milijonov, Francozov 40 milj., Angležev 20 milj., Talijanov 20 milj., Turkov v Evropi 12 milj., nas Slovanov pa je okoli 80 milijonov. Naj torej živi naš stari, sveti, bogati, lepi in razširjeni jezik slovanski!

Zdravica Sloveniji.

Poznam mater, ki ima štiri hčere prav lepe in bogate. Ena hči koplje rudo, železo in svinec in ga pošilja po celem svetu. Druga hči trga sladko grozdje in nam daje sladko kapljico, drago vinčice. Tretja hči kupčuje z dragim blagom in ga pošilja čez morje po vesoljnem svetu. Četrta prebiva v krasnej dolini, kjer žita obilno raste in kjer prebivajo bistre glavice. Ali poznate to mater? — Slovenija je; hčere so: Koroška, Štajerska, Primorska in Kranjska. Pa srečna ta mati je zgubila svoje hčere; ena od druge so ločene, ena na drugo je pozabila, ja še jezna je bila ena na drugo. To je storil hudobnež: inimicus homo! Hujskali so Korošca zoper Štajerca, Kranjca zoper Primorca in tako so lepo to družino raztrgali na kosce, da ena hči za drugo ne mara veliko. To ni prav — ni sreča: kar je Bog združil po jeziku, naj človek ne trga. In res! že so prišli boljši časi. Jih je že veliko Slovencev, ki že sprevidijo, da vsi Slovenci po Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem govorimo eden in isti jezik — da imamo vsi eno in tisto vero — da imamo vsi eno in tisto mater Slavo — da smo vsi bratje in sestre. Zatorej živila Slovenija — živili Slovenci!

(Dalje sledi.)

Smešničar.

Nekemu Judu je dekla ukradla šest funtov mesa in se izgovorila, da ga je mačka pojedla. Jud brž mačko vjame in jo položi na tehtnico (vago). Imela je ravno šest funtov. Zato reče Jud: „Meso je sicer tukaj, kje je pa mačka?“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V nemških krogih je velika razburjenost, da je deželni odbor za deželnega tajnika izbral tujca dr. Millerja iz Erdeljskega, ko je domačih prosilcev na izbiro. Odbornika Hinterhuberja obsipajo s pismi brez podpisa in ga zmirjajo tako, da se govori, da hoče odstopiti. Mi Slovenci pa ne smemo nič reči, da so deželni odborniki vsi Nemci in da odbor samo nemški uraduje. — Celovška podružnica sv. Cirila in Metoda je odposlala prošnjo za versko-narodno šolo. — Posojilnica v Ločah pri Bekštanju, ki še le par let obstoji, imela je lani že 77.497 gld. prometa. Pristopilo je na novo 86 družnikov, odstopilo pa samo 9. Zdaj šteje 222 zadružnikov. Uložilo se je denarja čez 16 tisoč, izplačalo pa čez 4 tisoč, izposojenih ima 31.794 gld. Vsa čast ustanoviteljem

in odboru te posojilnice, ki jo tako spretno vodi. Naj bi našel dosti posnemovalcev. — Podružnica nemškega šulferajna v Brežah je zamrznila, ker nobeden ni maral več plačevati. Prav imajo, saj za nemške šole je tako dobro skrbjeno, mi Slovenci pa šulferajnskih grošev ne maramo. Naj podpirajo le svoje revne otroke, saj jih imajo dovolj! — Za otroško bolnišnico, ki se ima napraviti v Celovcu, je gosp. Holenija podaril 6000 gld. — Gosp. Pušnik bo zidal novo hišo pri Beljaških vratih, dve drugi novi hiši se bote zidali blizo Celovškega gledišča. — 30. aprila zgubijo stari štempeljni veljavo; novi so prišli 1. aprila v promet. — Možiški kovači dolžijo nekega Andreja Steršeta, da bi bil v „Miru“ nekaj čez nje pisal; to pa po nedolžnem, ker še nikoli nismo dobili dopisa od njega. Sploh tudi ne vemo, kdaj bi bilo v „Miru“ kaj slabega stalo o tamošnjih kovačih. Stalo je, da so na pepelnico nekteri noreli, da so bili pa kovači, to ni bilo pisano. — Družba sv. Mohora bo letos štela več kot 41.000 družnikov. Privabila jih je mnogo knjiga: „Tomaž Kempčan“. Hvala vsem poverjenikom. — Dne 25. marca je bil izvoljen odbornikom družbe sv. Mohora na mesto pokojnega Andreja Einspielerja gosp. Gregor Einspieler. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Kotmaroves napravi 29. aprila t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Mežnarju“ svoj prvi redni občni zbor. Dnevni red oglasimo v prihodnjem listu. — Na božjo pot v Rim so se (razun že imenovanih duhovnikov) 4. apr. podali še gg. župniki: J. Blaas iz Št. Mihaela pri Voflsbergu, Fr. Gugenberger, stolni kaplan v Celovcu, Jur. Jerman iz Štebna, Jan. Inanger iz Št. Janjza, Fr. Korman iz Možic, Šim. Muden iz Železne Kaplje, J. Pečnik iz Podgorjan in Janez Wieser, predmestni župnik iz Celovca. Srečno pot!

Na Kranjskem. Stradajočim Kropencem je deželni odbor kranjski podaril 300 gld. — V Radolici je umrl notar Hofman. — Več občin si je izvolilo slavnega škofa Strossmayerja za častnega občana. — Za Levstikov spominek so v Postojni nabrali 80 gld. — Ljubljanski „Sokol“ bo letos napravil tri izlete: 1. v Litijo, 2. v Kranj, kjer se bo odkrila plošča na rojstni hiši Bleiweisovi, in 3. v Planino, kjer se bo odkrila plošča na rojstni hiši Vilharjevi. — V Novem mestu zadušila se je udova s 5 otroci. Zvečer je peč zakurila in sapnik zaprla. Po noči je vse zadušil ogljeni sopar. — Tovarno za soliter mislijo postaviti v Kamniku. Soliter se potrebuje za izdelovanje smodnika. — Za otroško bolnišnico v Ljubljani je podarila kranjska hranilnica 20.000 gld. — Povodenj je tudi na ljubljanskem mahu; deželni odbor je med revne maharje razdelil 200 gld. — Bralno društvo „Mir“ se je preselilo iz Trnja v Št. Peter v gostilno pri „zvezdi“. Naj le krepko deluje za omiko naroda! — V Gorenjem Logatcu so dobili telegrafsko postajo.

Na Štajerskem. Hranilnica v Slov. Bistrici pravi, da nema nič denarja, in kmetom nič več ne posodi. — V Št. Lenartski ječli se je obesil neki Muršak, ki je bil obdolžen, da je umoril brata, potem ženo z otrokom, in potem spet družega brata. Živel je v turškem zakonu. Kakoršno življenje — taka smrt. — Gosp. Lorenc Baš je izvoljen za predsednika notarske zbornice v Celju. — Okrajno hranilnico v Št. Lenartu so dobili Slo-

venci v svojo oblast. Prej so jo vodili nemški liberalci. — „Slov. Gospodar“ pravi, da je bilo več kmetov goljufanih, ki so poljedelske mašine naročili pri judovskih agentih. Svarimo tudi mi: nikar ne barantajte z agenti, saj so take mašine na prodaj v Celovcu, Mariboru, Ljubljani, Trstu, Gorici; tukaj sami vidite, kaj kupite in ni treba mačka v žaklju kupiti, kakor pri agentih. — V Čadramu so nabrali 25 birnov žita za stradajoče Goričane. To je lepo in krščansko! — V Braslovčah se snuje bralno društvo. — V Bregu pri Ptujju hočejo zidati šulferajnsko šolo, da bojo Ptujčani svoje otroke tje pošiljali, ker so v mestu šole vse slovenske, ali kaj? — Na nemškem Štajerskem se je prikazala goveja in prešičja kuga. Bog nas je varuj!

Na Primorskem. Ves Trst je razburjen po groznem umoru pridnega mladenča Hermana Grimaja, še le 17 let starega, kateri je to zimo po novem letu zginil, ne da bi kdo vedel kam. Zdaj so pa njegovo truplo našli umorjeno in v skrinjo stlačeno ter z neko kislino polito, da ni smrdelo. Nek sprideni trgovec, Simitz po imenu, iz Belgrada doma, ga je zvalil v svoje stanovanje, ga zaklal in mu vzel tri ure in čez 600 gld. v denarjih. Potem je iz Trsta pobegnil na Ogersko, tam se je pa zdaj sam izdal, ker ga je vest preveč pekla. Nesrečni denar! — V Trstu je vol iz mesnice zbežal in v morje skočil. Dva mornarja sta ga pa srečno spravila na kopno. — Društvo „Slovenski Jez“ v Brdih je državnemu zboru poslalo prav iskreno prošnjo za slovenske šole. — Znorela je 22letna Urša Jakič na potu iz Aleksandrije v Trst.

Po drugih deželah. Hranilnica v Siseku je ustavila svoja plačila, ker je imela velike zgube pri velikih trgovcih. Ali denar že v hranilnicah ni več varen? — Na Dunaju je umrl pisatelj Zang, ustanovnik časnika „Presse“, ter zapustil štiri milijone goldinarjev premoženja. Slovenski pisatelji pač nemajo take sreče! — Na nemškem Češkem so v kratkem času pogorele tri predilnice. Menda je bilo zažgano po hudobni roki.

† Dr. Valentin Zarnik

umrl je v Ljubljani 30. marca ob 3. uri popoldne, previden s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgotrajnej bolezni. Velikonočno nedeljo so ranjcega pokopali na pokopališču pri sv. Krištofu. Pogreb je bil jako slovesen.

Pokojni je bil jeden prvih mož, ki so si za probujenje naroda slovenskega pridobili velikih zaslug. Koroškim Slovincem, ki so poslušali njegove krepke govore na taborih v Žopračah, v Grabštanju in na Bistrici pri Pliberku, je še zmiraj v dobrem spominu.

Ker nam v današnjem listu primanjkuje prostora, da bi o rajnem kaj več poročali, bomo to v prihodnjem listu storili.

N. v m. p.!

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Šimen Ineko je dobil faro Žabnice. Umrla sta dne 25. t. m. čč. gg. župnika: Jožef

Safron v Št. Valburgi in Jož. Katič v Šmarjeti pri Volsbergu. N. v m. p.!

Do 29. aprila so razpisane fare: Podklošter, Št. Valburga in Šmarjeta.

V a b i l o.

„Podružnica sv. Cirila in Metoda v Zilski Bistrici“ bode imela občni zbor v nedeljo 22. aprila 1888 ob 4. uri popoldne na Vratah v gostilni pri „Neuwirth-u“ po tem-le dnevnem redu:

1. Pozdrav prvomestnika.
2. Deklamacija: „Junakova smrt.“
3. Na pol resen govor.
4. Deklamacija: „Delavcu.“
5. Slučajni govori in nasveti.

Vsi udje družbe sv. Cirila in Metoda in oni, ki jej želijo pristopiti, se uljudno prosijo, naj bi ta občni zbor v obilnem številu počastili.

Načelnništvo.

Loterijske srečke od 31. marca.

Gradec 25 36 69 64 38

Dunaj 18 27 29 7 56

Oglasila.

Andrej Einspieler-jevo podobo,

40 ctm. široko in 50 ctm. visoko, na karton krasno izdelano,

oskrbuje p. n. naročiteljem iz prijaznosti do gospoda založnika po **55 kr.** iztis Vekoslav Legat, poslovodja tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu.

V zalogi tiskarne družbe sv. Mohorja v Celovcu je ravnokar na svitlo prišla nova slovnica:

Grundriss

der

slovenischen Grammatik

mit Uebungsbeispielen, Gesprächen und deutsch-slovenischem Wörterverzeichnis

Verfasst von

Dr. Jakob Sket,

k. k. Professor.

Cena je mehko vezani knjigi 80 kr., trdo vezani s prtenim hrbtom 1 gld. 10 kr.; popolnem v prtju vezani z zlatim naslovom pa 1 gld. 20 kr.

Naznanilo.

Franjo Dulár, mestni živinozdravnik v Beljaku, naznanja, da stanuje Vidmanove ulice št. 19 (Widmann-Gasse) in se najtopleje priporoča slav. občinstvu.

Franc Sadnikar,
trgovec z železjem v Celovcu
(Burggasse 6) nasproti Hôtel Moserja

priporoča po najnižjih cenah grobne križe, trpežno pozlačene v raznih velikostih. Raznovrstno železo, šinje, kovane za kola, podvozi, puše za kola, žlajfe, cokle, sploh železo razne debelosti in širokosti za vsako potrebo. Lopate, krampe, motike, sekire, capine. Žage z najboljšega jekla. Pile za žage, razna orodja za hišo in rokodelce. Kovanja za okna in vrata. Kovane in čevčnaste žeblje. Raznovrstna kuhinjska posoda z vlitaga in kovanega železa. Strelovode (Blitzableiter) v ognju pozlačene. K seči (košnji) in žetvi opozarjam posebno na sloveče bistriške kose, srpe in prave Bergamaške kamene.

Božjast, krč v želodcu, glavobol

in vse boleznin na živcih zdravi podpisani, tudi pismeno. Zdravila pošilja po pošti s povzajem. Pri božjasti naj se pove, koliko je otrok star.

Dr. Adolf Samitz,

okrajni, fužinski in občinski zdravnik, dosluženi sekundarni zdravnik štajerske deželne blaznice v Feldhofu, dosl. visji zdravnik e. k. deželne brambe,

v Guštanju (Gutenstein) na Koroškem.

Službo občinskega tajnika ali kakega pisarja išče mlad, trden in izobražen mož, ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe na vredništvo „Mira“.

Kmetiške gospodarje

opozorujem, da se v moji prodajalnici dobi:

Rženi špirit, liter po 42 kr., nad 5 litrov po 40 kr.;
rženo žganje, najboljšo, liter po 22 kr., nad 5 litrov po 20 kr.;
sladkor (cuker) v klobuku, kila po 40 kr.;
kofeta, kila od 1 gld. 60 kr. do 1 gld. 90 kr.;
pšenična moka, kila od 14 kr. do 18 kr.;
žajfa, najboljša, kila 28 kr.;
sveče, v zavitkih po 1/2 kile 28 kr.;
petrolej, ameriški, liter 20 kr.;
sol v štokih, kila 10³/₄ kr.;
grenka sol (Bittersalz), kila 10 kr.;
glauberska sol, kila 10 kr.

Tudi vse druge reči so pri meni boljši kup, ko drugod.

Ferd. Mussi

v Celovcu, Burggasse, „pri plehastem sladkornem klobuku“ št. 12.

Današnjemu listu priložen je cenik raznih molitvenikov zaloge g. **Henr. Ničmana** v Ljubljani.